

Chʽa nʽu dʽt lʽi lʽa bʽn tʽi bʽ mʽt cʽi tʽt tai choʽng vʽng mʽt mʽy

*Mʽt ngôi biʽt thʽ nhʽ khiêm tʽn cuʽi đʽng Hoàng Diʽu, Đà Lʽt. Phía sau là vʽng hʽng và có thʽ nhʽn thʽy trʽng Couvent thʽp thoʽng áo xanh lam cʽa các nʽ sinh nʽi trú. Đó là “ngôi nhà hʽnh phúc” cʽa chúng tôi cũng là tên do các bʽn yêu thʽng đʽt cho nó.

Chúng tôi sʽng êm đʽm hʽnh phúc vʽi ba đʽa con thʽt dʽ thʽng và mʽt em bé cʽòn đang trong bʽng mʽ. Cʽnh nhʽa lúc nʽo cʽng rʽn rʽa vui tʽi nhʽt lʽa Tʽt đʽn cʽòn thʽêm “nhʽng con bʽa phʽoc” (tʽc lʽa nhʽng sʽ quan Võ bʽ khʽng đʽoc vʽ Sài Gòn ăn Tʽt vʽi cʽm trʽ) tʽt cʽ đʽu quay quʽn vui chʽi nhʽ chʽnh nhʽa cʽa hʽ, bʽi vʽi các anh thʽich cʽi khʽng khʽi thoʽi mʽái và thʽân thʽng nhʽt mà chúng tôi đʽa thʽt thʽân tʽình đʽon tiʽp. Nʽu cuʽc sʽng  y đʽng cʽ kéo dài thì thʽt đʽng lʽa chúng tôi đʽa có mʽt thiʽen đʽang hʽnh phúc thʽt sʽ rʽi. Nhʽng đʽâu có ai ngʽ rʽng Buôn Mʽe Thuʽt mʽt, mʽi nʽi di tʽn vʽ Sài Gòn. Gia đình tôi cʽng trong lʽàn sʽng kinh hoʽng đʽ. Tôi vʽi các con đʽng ông bà nʽi các cháu yêu thʽng đʽum bʽc, vʽi tôi đʽa sinh cháu bʽé ngay thʽ năm đó. Cʽng vʽi thʽ mà chʽng tôi khʽng thʽ ra đʽi mʽt mʽình. Anh đʽa lʽen đʽng cʽt tàu nhʽng anh lʽi nhʽy xuʽng bʽi vʽ. Nʽu anh biʽt trʽ vʽ rʽi lʽi phʽi xa mʽ con tôi vʽnh viʽn chʽc anh đʽa chʽng quay vʽ. Đʽc cʽng chʽnh lʽa nʽi đʽau ray rʽt, niʽm ân hʽn khʽon nguʽi cʽa chúng tôi .

Tháng sáu anh đʽa đʽi trʽnh diʽn hʽc tʽp cʽi tʽo, vʽi hy vʽng sau mʽi ngày sʽ trʽ vʽ Không có chʽng tôi lʽa nhʽa, tôi rʽt sʽ hʽai và buʽn lo. Anh đʽa cho tôi mʽt đʽi sʽng lʽn đʽnh vʽng vàng. Nay khʽng có anh tôi khʽng thʽ làm gʽi hʽt, tôi đʽa mʽt hʽt, mʽt cʽ nhʽng   c mʽ toan tʽnh cʽa chúng tôi cho con cái sau này. Tôi khʽng cʽng gʽi hʽt ngay cʽ mʽng sʽng cʽa tôi cʽng rʽt mong manh vʽi mʽi sanh cháu cʽon quʽa nhʽ. Rʽt may nhʽ sʽ lo xa cʽa bà nʽi các cháu nʽen mʽ con tôi cʽòn đʽng cʽăn cʽm thʽem vʽi thʽáng. Toàn dân lʽa thʽành phʽ đʽa phʽi ăn khoai lang, khoai mì vʽi bo bo. L  ng thʽc bán theo sʽ gia đʽình, hoàn toàn khʽng có g  o. Khi nào đʽng mua bʽt mì thì sung s  ng l  m. Vì có thʽ đʽi bʽt lấy bánh mì (món ăn ngon nhʽt lʽúc b  y gi  ) Nhʽ có bánh mì tôi cʽng thêm việc lʽa đʽ ki  m đʽng cʽ vài đʽng đʽi chʽ. Tôi phʽi lo lʽa n  c s  t (mu  i + cà chua) thái cʽa r  t cʽ cʽi dʽa leo lʽa đʽ chua mang ra tr  c cʽa bán t   4 gi   sáng.

Ngày thʽng cʽ qua đʽi vʽ buʽn lo nʽng trʽu vʽi 4 đʽa con cʽn ăn đʽsʽng . Tôi nhʽ con chong chʽng hʽt bʽn bʽnh tʽm bʽnh cuʽn t  i đʽng Duy Tân l  i quay ra b  n cʽ b  n ri  u l   đʽng Gia Long. Nhʽng cʽng khʽng đʽng cʽbao l  u vʽi “chi  n dịch d  p l  ng l   đʽng”. Tôi l  i phʽi chʽy thu  c t  y, ai cʽn bʽn cʽn mua l  a cʽt l  i làm ch  n chʽy. Tôi cʽòn nhʽ mʽt l  n cʽng mua 5 chai n  c bi  n, m  a tôi ch  l  i cʽ đʽ vʽn cho 2 chai, th   l  a tôi phʽi chʽy lʽa m  t l  n t   ch   V  n Chu  i qua ch  l  i Bà Chi  u m  i giao đʽ hàng đʽng . Đ  p xe đʽp mu  n ki  t s  c vʽi m  t h  i v  n n  c m  t nho  t đʽn khʽng thʽy đʽng đʽ. Nhi  u l  c đầu óc tôi muốn v   tung ra vʽi nhʽng tʽnh t  o  n cho cuʽc m  u sinh, vʽi nhʽng thay đổi kh  n l  ng cʽa x   h  i ch  l  i nghĩa vʽi nhʽt l  a vʽi nhʽng hoang mang lo s   cho chúng tôi đʽa bao l  u b  t v  âm t  n. Ban đ  m, nh  n nhʽng khu  n m  t ng  y th  l  i cʽa các con tôi trong gi  c ngủ say s  a; tôi yên tâm vʽi v  n cʽòn có chung l   bên tôi. Nhʽng chúng tôi n  y l   đ  u? Đ  i no l  m l  nh ra sao? Anh l  a ng  i n  ng t  nh chúng v  , yêu q  y các con, li  u anh c  o y  n gi  c đʽng khʽng? Hay cʽng nhʽ tôi thao th  c su  t đ  m th  u v  i bao

nоi lo аu tcc nghоn khоng phоng giиi thoаt. Chо có lоc nаy tоi mоi đоng cи do khоc nоc nо đоvиi bиt nоi buоn lo nоng trоi bиen mиnh. Tоi khоng dаm khоc trоi cи mоt cаc con vи chоng sо а khоc theo ngay khi thоy tоi chоy nоng mоt.

Mоi gоn mоt nаm sau tоi mоi đоng cи tin chоng tоi dù chоng phоi là tin vui. Anh đаng bи mоt cиn sоt rот ác tиnh vиa thiиu thоc аn trоm trоng có thо chоt bиt cи lоc nаo. Mong иc cиa anh là muоn biоt tоc cиa mо con tоi trоi cи khi anh nhоm mоt. Trоi đоt nhоsоp đоdиi chоan tоi. Tоi lоy van ngоi đоa tin xin chо đоng cho tоi đи gоp anh.

Sau cuоc hаnh tиnh khоa vиt vи, lоi suоi bиng rоng, nhоng con vиt cиn tоi chоy mаu tиum lum mà tоi khоng hо biоt sо biоt đau. Quоn áo иt hоt, giо lоnh làm tоi rоet run, xanh mиt. Tоi nоi chоa kиp mоng thо đаbиcán bи trоng trоi tra hоi lоu иi là lоu. Cuоi cиng vì “cиm phоc lоng yеu chоng cиa phоnи miоn Nam”. Hо cho tоi gоp mоt. Vи chоng tоi đau nоng nеan em cиng “lоng” cho mоc vоng и giиa cиn các anh mоc vоng chung quanh đо che giо lоnh.

Thоt sо thì có che đоng bao nhiêu đаu vì mоi khi giо tиt vào thоt cи đоu lоnh giо cát đоy cиm mоt mиi. Tоi chоt đоng khi thоy chоng tоi chо còn là bиxиng sоn đеn, hàm rоng nhоra vиi đаo má đа hоp lоi, cиp mоt lоm sâu khоng còn thоn sоc. Tоi khоc lоng lоnиc mоt nhоmиa nhоào tиi bиen anh, ôm lоy tay anh, cиn anh thо khоng còn đоsоc đоnиm tay tоi nоa. Thоi gian nhо ngоng lоi, các anh xung quanh cиng yеn lоng ngоm ngоi.

Tоi khоng thо nào quên đоng đаêm hоm иy, trоng đоng lоa bиp bung, mоy chоc khuоn mоt mà tоi chоc trоng kia đоp đо oai phong lоm trong bи quоn phоc VNCH, bиay giо thоi chao иi là tиi nghiоp, hо chо còn là nhоng bиxиng ngоng biоt cи đоng. Thоng ngоng, thоng minh tоi khоc đоn đau nhоc cи hai mоt.

Chоng tоi thоi nоm thoi thóp, miоng vиn cи cиng, chоc anh đаm mаn nguyоn? Đоa con gái út cиa anh mоi tиam thоng nеen hоay cиon bú mо. Hai bиu sоa cиng nhоc, tоi chоt tиnh táo đо xin lоi mоi ngоng iа ra xa đоvиt sоa. Tоi bиng chén sоa bи thêm hai muоng đоng rоi đо cho chоng tоi tиng muоng mоt.

Chоng tоi có lо nhо vào mоy chén sоa cиa tоi mà tиi sáng anh đаm tиnh hоn. Mоy anh bиn cиchоc anh là uоng sоa tiаn nеen mоi đоng cиnh nhо vиy.

Sau chuyнn đи иy tоi ngоa bиnh cи tuоn lо. Vиa khоi là tоi lоi sоa soоn đи mоt chuyнn nоа vиi tоi biоt chоng tоi rоt cиn thuоc men và tиm bи. Hai chоan anh иy khоng mang nоi tиm thоan gоy chо còn 40 ký lо. Nоi buоn lo nаy chоa hоt, lоi đоn nоi buоn vиi con bиe khоm thоem sоa mоnиa. Thоi là tоi mоt thоem niоm hоnh phоc vи b*и*en là dиng c ôm con, ngоm cái miоng xinh xinh cиa con nhо gоn liоn vиi bиu vи mо đоdиc mо chuyнn cho giòng sоa chan chоa yеu thоng. Các cи đаn nói là khi dang cho con bú thоi khоng đоng cи cho ai sоa cиa minh kиo trо sо chоa mо. Tоi cиng tin nhо thо nhоng biоt lоam sao hоn khi thоy chоng tоi cиng đоng cиsоng.

Muоn có thuоc men và đо ăn cho chоng thоi phоi lo tiаn nhоu hоn. Bán ngoоi đоng bи đuи, tоi soay ra lоam bиnh croissant иnhà. Tоi nаo tоi cиng nhо mоy cиu hàng xóm sang nhоo bиt hо, xong bиt bиnh rоi chоbиt nо cho vào lо. Lоc đоu tоi tиam, tиbán nhоng sau tоi đоbà con lоi xóm lоy bиnh đи bán các nоi, bán nhоu hо thì lоi nhоu. Nоu khоng bán hоt thоi tоi lоy lоi đоng khоbán cho các chо đi thăm nuоi. Vиy mà cиng chоng đоng bao lоu thоi hоt vиn vиi bиnh

thì vнn phиi làm mà tinn thì không thu vн đиc vì ai cũng nghèo nên dù bánh bán hиt cung
không đиn mua gоo nên lиi khиt tоi lиn sau, rиi lиn sau nоaDù sao tоi vнn phиi cи xoay
sо cho có đиn đi thăm nuôi chиng.

Tоi năm 1977, chиng tоi bи “biên chи” chuyнn tо Kà Tum qua Trиi An Dиng Biên Hòa . Lúc
đó chúng tôi mиi đиc đi thăm chính thиc. Cán bи trong trиi đã gоi giуy vн nhа, cho phép thân
nhân đi thăm sau gоn hai năm biтt tаm tin tоc. Có đиc đиc ân này là do nhаng xôn xao, bиt
mиnh cиa gia đình tù nhân cиi tо. Sau lиn thăm đó, anh bи đиa ra Bиc lúc nào tоi không hay .

Thиi gian này là khиng khiрp nhаt vи hи đиi anh đi lung tung, nào Lào Cai, nào Yên Bai, nào
Lиng Sиn ! Vиa đиc tin и nоi này thì đã bи chuyнn đi nоi khác, không có cách nào thăm nuôi
đиc . Tôi phиi mua chui nhаng tоm phiиu đи đиc phép gоi quа, mиi gói chи có 3 kg thиoi, đиa
chи phиi viтt theo ám sи . Tôi phиi làm thиt kho vиi cи chai nоc mиm, hy vиng mиn thì đи đиc
lâu vì không biтt bao giу gói quа mиi tоi tay ngоo i nhаn. Trong thиy tôi kho thиt, các con tоi nói:
“Bи sиng quá, có nhiu đи ăn ngon hиn tоi mình!” Còn gì đau khи và xót xa hиn cho tоi khi
nghe thиy câu so sánh thи ngây này!!

Cuиi cùng tоi cũng tìm ra đиc hи chuyнn anh vи Vinh-Nghи Tĩnh. Tôi và chи anh vиi ra
tham. Vì không có giуy phép nên chúng tôi phиi đi tàu vиi giá chи đen, nghĩa là đi tиng chиng
mиt và giá vé gоp đôi . Tоi nоi tоi sи vào báo công an là tоi bи mиt cиp nоen mиt luн cи giуy
phép thăm nuôi và xin hи chиng nhаn cho. Phиi có giуy đó tоi mиi đиc phép vào trиi thăm
chиng tоi. Tôi đã phиi nói dиi mиi thoát qua иi lính gác.

Vиa xuнng tàu là tоi đã hoнg sи vì dân đиa phиu ngоng đиng chи chи bиn tоi: “Vи ngоy kia!”
Cũng may hи không ném đá chúng tôi nhа đã ném đá các anh khi phиi chuyнn ra Bиc. Chúng
tôi tиi nоi là chiиu thи Bиy, hи không kiм đиc chиng tоi. Qua ngày Chи Nhиt tôi vиn còn hy
vиng gоp mиt vì hи nói anh đi xa làm viтc, đã cho gоi rиi, thи hai sи gоp. Đêm Chи Nhиt, tôi
nоm mиthиy anh vи báo cho tôi biтt là anh đã chиt! Anh linh thiêng nhа vиy chиng? Tôi tиnh
dиy khóc quá trиi làm thиc giуc mиi ngоo i. Các chи đi thăm nuôi an иi tоi “Sinh dиt lиành, yên
chí đi, mai đиc gоp”. Tôi không thи nào tи đиc hиt nоi buн lo, bиi rиi cиa tôi đиem đó và thиc
luн đиn sáng, không thи nào ngоl i đиc. Mи mиsáng tôi đã dиy . Mиi ngоo i lo nоu cиm vì
nghe nói и đó không bao giу tù nhân có cиm ăn. Trиi sáng hиn. Dиi lиp sиng mù cиa nиi, tи
trên nhиn xuнng, tôi thиy tиng toán ngоo i đиra lao đиng. Tôi nhаng ngоo i mиng du, nhа có ai đиy
tиi, tôi tи tи đi xuнng chиnh nиi, nоi cиm các thân nhân tоi cиi tиo tи gоn. Toán 1 đи qua, rиi toán
2, rиi toán 3, tôi nghe thиy tиng gоi “Chи chung, chи Minh” và tиp theo tиng ai la to: “anh
Chung chиt rиi!” Tôi ngоa xuнng và không còn biтt gоi nоa .

Khi tиnh lиi, tôi thиy tay chиnh bи trиoi vào trиng tre, y sи đang chich thêm hai mиi thuс khoи.
Tôi nghe kи là tоi đã ngоt đиi và hи khiêng tоi lên nиi cи tiнng đиng hи qua rиi. Hи phиi trиoi tоi lиi
vи sи tоi vиt vи làm gоy kim chich. Tôi nói tоi không sao, cиi trиoi ra cho tоi . Sau cиn choáng
quá đau tоi lиi trи thành bình tĩnh quá làm hи cũng phát hoнg luн. Tôi yêu иu gоi thì hи cũng
cho phép hиt.

Tоi xin đиc gоp bиn bиe thиnh cиa chиng tоi, trao lиi cho các anh hиn 120 kи lо quа tоi mang
đиn. Ai cиn gоi thì lиy rиi viтt thи vи nhà nhаn vи con đem tiнn trи tоi. Cuиi cùng cán bи mang
đиn cho tоi mиt cái túi xách tay, trong chи có gоi ngoài bи bà ba cũ mиem cиa chиng tоi. Hи cho

tôi mоt chén cоm hоm, hоi mоi gо o mоc, trоn có quи trоng luиc dо mang ra mо. Trо em theo sau đо nhиn bаt cоm, trоm trо: “cоm kиa! cоm kиa!” tôi di nhи mоt thу ma sоng, mоt mо to mà nоo có nhиn thу gи, tai cоng chоng nghe thу gи, bаo cоc thуp bаo cоc cao theo hai ngоi iдu tôi đоi, tim nhи đau buиt, nоo cоm mоt chоy khоng ngоng. Khi ra tоi mо tôi lиi ngоt đоi mоt lиn nоa. Giá mо khi lиy tôi dоo cо đi luиn theo chоng tôi thì hay biиt mоy!

Tôi trоvи nhиa vиi mоt thуnh xác rоi, mоt đоu óc rоng khоng, biиng ăn, mоt ngо, chо nói nоng gи, mоt mо to mà chо nhиn thу gи. Tôi đоa phоi ra, vào nhиa thуng Chо Quán mоy lиn . Rоt may cho tôi và các con tôi là lúc đó tôi có mоt cоem và mоt ngоi bаn lo lиng và chоam sоc mо con tôi tоn tinh.

Vài tháng sau, tôi nhиn đоo cо 2 thung quиa trо lиi vиi hang chо “Ngоi nhиn đоa chоt.” Trоi yêu cоu hoиan.” Ra bаu đоi n lиnh 2 gоi quиa xong, vиa ra đоn cоa tôi lиi ngоt đоi . Rоt may có anh bаn hàng xóm đоp xe xich lо đang chо dо chоt tôi vиnh. Tоi bаa ăn, nhиn bаn đоa con ngоi ăn ngon lành vиi tоp mо ngоo đоng và nоo cоm mоm, quиa cоa bа trо lиi, nоo cоm mоt tôi lиi chоy nhиa . Rоi tоi gоi n cо năm sau, phоng trоng mоi cо đоi diиn đоn chia buиn và đоa cho tôi biên bаn “phоm nhиan chоt”. Nhи mоnh giиy này mà mо con tôi mоi đоo cо đоi Mо theo diиn HO. (Tôi vиn cоn giи mоnh giиy này, xin giиi kèm theo đây đо mоi ngоi biиt “tоi ác” cоa chоng tôi!) Can tоi: Giиng viên tâm lý chiиn xã hоi hоc Trоng Vо Bа Quиc Gia Đà lиt. Án phоt tù: 3 năm; nhиng khi chоt đоa 3 năm 7 tháng. Nоu hо đúng lиi chоc chоng tôi khоng thу chоt.

Thу là xong là tuyиt vиng cо đоi. Lúc đó tôi sоng cоng nhи chоt rоi, nhиng vì bаn đоa con nhи, chúng đоu có tоi tinh gи. Bên nоi bên ngoиi ai cоng muиn nuиi dùm 1, 2 đоa nhиng tôi khоng thу nоo chоu đоc nоu đо 1 đоa con xa tôi . Tình thуng con đоa thуng cái “điên” cоa tôi đо lo lиng cho chúng nhиng vиi phоng khоm thì tôi thуt là mоt “mо điên đо dоn”. Tôi khоng chоu đоi hоp tо hоp phоng gи cо . Công an khu vиc tоi tоn nhиa bаt đоi hоp.

Tôi nói: “Ngоi mà các anh thуy có tоi là chоng tôi thi anh đоa chоt rоi, tôi và 4 con nhи khоng cоn gи phоi hоp vиi hành nоa”.

Lúc trоng minh ngu nеn cо tin là phоi hоp hành cho tоt thì hо xét cho chоng vи sоm. Nay tôi khоng cоn gи đо sо nоa thì hо lиi đо tôi đоo cо yên thуnh.

Tôi bаt đоu tinh chuyиn vиet biиen, mоy mо con dоt dоu nhau đоi tоm đоt hоa khоng biиt bao nhiêu lиn. Hоt đоi tо Nhиa Bаe, Vоng Tоu, Mо Thоdоn Rоch Giиa, Sоc Trоng nhиng đоu khоng thoát, lо tu cоng mоy lиn. Xuиng ghe ra biиn lиi thуy hоi hоn vì thуng con, chоa thуy thoát mà chо thуy chоt tоi nоi.

Bаbаt tù dày thì lиi càng hоi hоn hоn vì các con khоng có thуc ăn, nоo cо uиng chо có mоt ca nhи. Trong trоi chо có 1 cái ao tù, ăn cũng đó mà tоm giиt cùng nоi. Bаn thуu khоng thу tо cho nеn trо con khоng bа đau bаng lоa chоy thì cũng ghо lо ghоe hоn. Tôi sо quá đоn khоng dám nghи đоn đоi nоa .

Phоi cоy nhи xin đоi dоy lиi dù biиt là nhиa giиo chо hоp chоao thуi. Nhиng dù sao đоi nоa cоng cоn có chо đо mua “nhи yиu phоm” và đоo cо “thуu” đо bán quиa cho hоc trò trong trоng.

Thуi gian này tоm lоn đоnh, lo cho các con tоi trоng cоng phоi chоy chоt vì “nhиt thуnh, nhи thу” cоa xиa hоi lоc bаy giи. Phоn minh thì xong rоi, bаn bаe tôi cоn rоt nhиu có chоng dang tù

tиi. Thиnh thoиng chиng tоi hиp nhau đи “lи rách nát đùm lи tиi” đиa nào có thи gи cho tù ăn đиc thì mang tиi gom lиi đи chia cho nhиng bиn sиp đi thăm. Trong cái tình đó tоi lиi thиy đиc nhиu sи đau khи mà ngоi i vи tu phиi chиu đиng nhиc nhиn mà không ai có thи chia xиvиi hи. Chиng hиn nhи mиt chuyиn rиt thиt cиa mиt ngоi i bиn thиnh cиa tоi, chиng tоi đиa chia sи tиng bи rau muиng tиng chиen nиc mиm “muиi + nиc mиu” cho các con ăn. Tиng viиen đиng thи đи mang vào tù cho chиng. Chи chиng bиn tоi lиi có “nhиnh hиnh phи” và các anh tи phиi làm viиc thиt tиt thì cán bи mиi cho phép gиp vи tиi đó.

Lи dи nhiên chиng bиn tоi làm khи sai cиt lиc đиc ân huи đó . Chи cũng là mиt cо giоo, sиng rиt đиo dиc và thành tín, thиng chиng vо cùng, nhиng khi vào thăm đã thиy “nhиnh hиnh phи” có mиy cái trоng tre và mиy anh cán bи ngоi canh. Chи đã không thи “cho anh” và đиu này đã khiиn anh nиi giоn nghи là chи đã có “ai khác” ngoài đиi. Chи đã bи anh chиi bиi tиi bиi còn gи thиe thиm hиn nиa không? Thиi gian đã qua tôi hy vиng anh đã thông cиm vиi chи vи cái “không thи cho anh” đó. Mиc dù giо thì anh chи cũng đã xa nhau, thиt là mиt đиu rиt đиng tiиc.

Lиi thиêm mиt cоbиn lиng giоng, may mиn có ông chиng đиc thи vи sau bиy năm tù tиi. Nhиng tháng ngày trong lao tù khiиn con ngоi i cũng thay đиi nhиu lиm. Dи nóng giоn và mиc cиm đиy mình. Mиt hôm cоbиn tоi đиc nhиa nиc cho mua mиt khиuc vиi may quиn vиi giá rиdành cho các công nhân viên nhиa nиc. Cô mang vиi khoe nói là bán đиi sи lиi đиc sáu ngàn đиng. Ông chиng lиi muиn may đи mиc vì ông ta thиy cũng cиn phиi có mиt cái quиn mиi . Bиn tоi ngоn ngоi nиa muиn cho chиng may, nиa muиn bán đиi đиthêm ty tiиn lo cho gia đình nên nói vиi chиng: “Khиuc vиi này sáu ngàn lиn đó anh.” Chиa nói dиt lиi là bиn tоi bи mиt cái tát tai choáng váng mиt mиày, sи viиc xиy ra quá sиc tиng tиng cиa mиi ngоo*i*. Anh chиng rиt hиi hиn vи hành đиng vи phu cиa mình; tuy nhiên anh vиn đи lиi cho bиn tоi cái tиi “coi cái quиn hиn chиng”. Đó lиi là mиt trong muôn ngàn cиnh ngо trо trêu cuи vи tù cиi tиo.

Thиm thoát dиa qua 7 năm lúc này cuиc sиng mиy mи con tоi đã dи thи vì chи em bиn bиe и ngoиi quиc đã bиt đиu gиi tiиn vи cиu trо. Tôi đиc mи chиng cho theo đi đи bиc mи Anh. Tâm trоng tôi thиt rиi bиi và lo sи liиu bиc lиen có phиi là Anh không hay lиi là mи cиa ai khác??!! Trên đиng đi cũng không kém gian nan cиc khи nhи khi đi thăm nuôi tиi Kà Tum. Tôi phиi gиi mиt tôi tиi Nghи Tĩnh đи cùng vиi ngоo*i* chиau đиi vào K3 chи hи chиnh xác Anh. Đиng thì xa, đиt sét trоn trоt tôi nghĩ dành phиi bи cuиc vì hai bàn chân đã sиng rát. Tôi ngоi xuиng bên đиng vиa khиoc vиa van vиi “anh có linh thiêng xin phù hи cho em tиi nиi đи mang anh vи gиn em và các con”.

Đang gиc đиu khиn nguyиn thì nghe tiиng xe lиc cиc do mиt con trâu kéo, trên là các cán bиđi công tác vи. Hи tra hиi và tôi “thành khиn khai báo” nиen hи cho tôi lиen xe quá giang tиi tиn nиi. Tôi nhи ngоo*i* chиau trо lиi đи đиon Mиt tôi trо vào trоi ngày hôm sau đи bиc mи. Tôi không thи nào quên cái cиm giác hиi hиng khi đиc anh cán bи đиa lиen nиi, chи đó là chи đиc các thиnh nhиn tù lиen tиm qua đиem vì không có xe vи ngay . Khи cho tôi là khi tôi tиi nиi thì chи có mиt mình, có sи cũng chиng làm sao hиn đиc tôi dành cиu cиu nиi các đиng thiêng liêng, Chúa Mи, Phиt Quan Âm BиTát cиu khи cиu nиn, cиu chиng tôi che chи bиo vи tôi . Cи mи mиt to mà van xin cиu nguyиn đиu có dám nhиm mиt mиc dù đã quá mиt mиi .

Rиt may trоi bиt đиu tи mиsáng là mиt tôi đã đиn nиi . Chиng tоi đиc cán bи hиng đиn đиìm

mо, may mоn tоi gоp đоc anh cиnh cиnh bо ngоi miоn Nam rоt tоt bоng dа cho pеphе chung tоi đоc gоp nhоng ngоi dа chon chоng tоi lоc trоc. Lоn đоu tiеn trong cuоc đоi, tоi mоi biоt bоc mо là gоi vа nhоt lо thоu hiоu đоc cиu nоi “cит bоi trоvоi vоi cит bоi”. Thоt da dа tan vаo vоi cит, chо cиo bоxоng trоng mоa cиac bоn anh dа tоt cиm lоen tоng cиai đоu, xоng vai, xоng cиng tay lоng chоnh, vа ngay cиnh hоng đоt xоng nhо hо cũng mоo tоm cho đо. Mоt sоi dаy lоam bоng giоy thоep nhо, cиai mоt lоam bоng kиnh mоay bay cиo hоinоdаng 2 ngоi đоng bоen nhau dа đоc anh bоn lоy lоen trao cho tоi vа nоi chinh chоng tоi dа lоam đоt tоng cho tоi khi nоo tоi lоen thоam gоp mоt. Anh dа phеi cиt giоu bao ngоay vа nоu cиan bо thоy lо bо tоch thu ngay. Rоt may lоà cиo mоt tоi vа ngоo i chоu lo lоy rоu rоa xоng rоi quоn vаo vоi bо vаo trong mоt cиai bо to đо chung tоi mang vо. Cиo nоi chоt cиng vоi nоo c mоt rоi sоu tоi. Xot thоng anh.

Trên đоng vо mоi gоp toоn ngоo i thоam nuоi. Gоp cиo bоn cиng di vоi mо già, đаng chuyнn quоt tоng khоlc mоt, tоi chоy lоi đоt mоt tay. Khi tоi dаt bоa cи qua mоt ngоo i tоu đаng cuоc đоi dоi ruоng, ngоn nhоin vа khо gоi mо. Tоi quay lоi giоu cиo bоn cиon vаi giо đо ăn, chung tоi vоa di ngang thi lоi nghe anh ta gоi “em Liоu”. Cиo bоn tоi nghe tоen ngoоnh mоt lоi nhоin vа lоi bо di luоn. Đem đоt lоen đоt cиng chо vоi bоa cи chung tоi lоi quay lоi trо lоi đо đem nоt chо cиon lоi, tоi bоo cиo bоn, cиo lо anh tоu kia quen Liоu đоy . Ta thоy anh gоi Mо lоi kиeu tоen Liоu đо. Chоm mоt nhau rоi mà Liоu vоn khоng nhоn ra . Tоi khi anh ta quen cиsо sо cиan bо chоm lоen đоng kиeu Liоu. Anh dаy, Tuоn đаy mà . Lúc đо bоa cи cиng dа trо lоi vа nhоn ra con, cи khоc оa ôm lоy anh tо, cиon Liоu cиng khоc nhоng la “khоng phеi anh mà” khоng phеi anh đаu . Ngоo i chоng yêu quоy vа tháng nоam đоi khо phеi ăn khoai mоi nоen mоt anh ta biоn dаng vа quai hàm bоnh ra vа nhоa đоc cиa khoai mоi lоam cho tоt cи tоu nhоan đоu có cái mоt vuоng gоn giоng nhau cи . Tоi cиng khоng cиm đоng c nоo c mоt lоi nghоng chоc chоng tоi cиon sоng thi mоt mоi cиng chо nhо vоy mà thоi.

Tо trоi vо chо có đоc nhоt mоt chiоc xe đо, mоi ngоo i ngоi chоt cиng trong xe, cиon cиo nhоu ngоo i phеi đоng bám vào cиa xe rоt lоà nguy hiоm. Mо con tоi vо đоn ga Vinh là trоi dаt tоi, lоi ôm cиng kиnh mоt cиai bо hài cиt cиa chоng tоi. Ngоo i sân ga đоi tàu rоt lоà nguy hiоm vа mо con tоi nhо ngác vоi xо lо quоng ngоo i . Mо tоi phеi lоy giоu buоc cиai bо và cuоn quanh ngоo i . Chi sо lоmоt đоi khо lоm. Tôi hоi hоp sо hоi cиon hоn khi đоi vоo tоbiên nоa. Tôi đаnh liоu vаo nhоan nghо mát cиa nhоan viеn xe lоa. Sau mоt lоuc nоi chuyнn gоy cиm tоin vа nhо có “thо tоc đоu tiеn” (xin trо tiеn trоng) nоen mо con tоi đоng c vào tоm trú qua đоem yên lоanh. Sáng hôm sau cиng nhо có ông quоn lý nhоan nghо đó mà chung tоi đоng c lоen tàu lо trong toa xe cиa các nhоan viеn đоi nghо mát. Tôi phеi tin tоng lоà chung tоi dа có lоn trên che chо nên dа mang thoát đоng bо xоng cиa chоng tоi vа đоn nоi đоn chоn. Vì nоu khоng đоng c lо trong xe đо đó chоc chоn chung tоi khоng thо thoát khоi xо khám xét trên tàu mà nоu hо phát giác ra là cиo xоng ngоo i là lоp tоc đоu i chung tоi xuоng giоu a rоng hoоc quоng xuоng đо.

Giо đây lâu lâu tоi có cиn ác mоng gоp lоi cиai cиnh mà công an đоi sоc sоo trên tàu, bоt mоt cи mоi thо đо khám xét lоi tоi hоt lоen bоt giоu mо hоi đоt đоm ngоo i. Sau đо lоi nоm xuоng vоi nоo c mоt trào ra khоng thо ngоan nоi vа nhо thоng anh vа tоi phеn mоnh đоn đоc. Hiоn tоi thì chоng tоi dа đоng c yên nghо tоi nghĩa trang Thiên Chúa Giáo lоBinh Dоng. Nhоng cиng khоng biоt đоng c bao lâu nоa vа hо cиnh dоp cи nghĩa trang mоc dù đо là đоt tо mà gia đоnh tоi dа phеi mua bоng nhоng cиu vàng lоc hо dоp nghĩa trang

Mоc Đоinh Chi ngay trong thành phо Saigon .

*Bоn mо con tоi xuнng phi trоng Dulles vào mоt buиi tоi mоa tоm tо cоa thоng 6 nоm 1994. Đоic gia đоinh cо em ra đоon, tоi mоng quа nhоng vнn chоa hоt lo sо, khоng biтt đоay lа thоt hay mо. Nоi ám оnh bо bоc đоi vнng kinh tо mоi và sо khоng nоi cоo, có nоi khоng cоa nhоa nоuиc công sоn đоa khiиn tоi mоt hоt niиm tin. Tоi chо cоn biтt cоu Đоc Mо ban cho tоi mоt phоp lо.

Chоng tоi cо gоng hоc hоi đо hoиa nhоp vнo cuиc sоng mоi lо Mо. Nay các con tоi đоa lоn, đоa thоanh đоt và rоt hiиu thоo. Chоng hоt lоng lo lоng, chоam sоc tоi. Tоi thоt mоan nguyиn, nhоng tоi biтt tоi khоng thо ôm giи chоng mоi đоic. Chоng phоi có cuиc sоng riиng, hоnh phоuc riиng. Dоu biтt vнy, nhоng mоi khi chоng vнng nhоa, cоn lоi mоt mоnh tоi, tоi lоi thоy sо hоi. Nhоng nоm thоng khо cоc, hоi hоng cоa thоi dоi vнng lоi kéo đоn ám оnh tоi. Hоnh оnh chоng tоi lоc oai hоng, mоnh mо trong bо quаn phоc, lоc rоch nоt, tоi, tho*и* thоp trоng tre lоi chоp chоn quanh tоi. Tоi đоa thоi thоm vнi anh: “Đоi em đоi cоng!” Vнng, tоi оc mong đоic sоm ra đоi bиnh yên dо đоic xum hоp vнi chоng tоi. Chоng tоi chоc mоi đоic hоng hоnh phоuc gia đоinh có 4 nоm 5 thоng. Tоi chоc chоng tоi cоng nuиi tiиc nhо tоi và đоang chоt tоi đоi vнi anh. Chоng tоi phоi nоi tiиp lоi nhоng ngày hоnh phоuc ngоn ngоi xa xиa. Tоi khоng thо sоng mоi trong cô đоn đо run sо trоic nhоng ám оnh cоa dоi vнng và nhоng nhung nhо khоn nguиi ngои chоng mà tоi mоi yêu thоng nhо buиi đоu gоp gо!!